

ASIA Luonnonsuojelualan rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen

ALUE Lähemäen metsän luonnonsuojelualue, perustettu 28.12.1999

VIREILLETULO 18.7.2025

HAKIJA Enerke Oy

HYVÄKSYTTÄVÄKSI ESITETTY TOIMENPIDE

Enerke Oy hakee lupaa poiketa Lähemäen metsän luonnonsuojelualan rauhoitusmääräyksistä ilmajohdon purkamiseksi alueelta. PKS Sähkönsiirto Oy saneeraa sähköverkostoa Riistavedellä Lähemäentien varrella. Uusi verkko maakaapeloidaan tiealueelle ja työn lopuksi vanha ilmajohdot verkko puretaan. Purettava 20 kV ilmajohdot sijaitsee kiinteistön 297-448-9-15 alueella n. 212 metrin matkalla. Linja puretaan kokonaan (langat ja pylväsrakenteet).

Linja puretaan kaivinkoneella johtokadulla liikkuen ja purku ajoittuu vuodenvaihteen tienoille. Olemassa oleva johtokatu on 10 metriä leveä, joten puuston poistolle tuskin on tarvetta. Johtokadulle kuljetaan viereisen kiinteistön 297-448-5-32 kautta vanhaa tieuraa pitkin.

KUULEMINEN

Kiinteistön 297-448-9-15 maanomistajaa on kuultu ELY-keskuksen 17.9.2025 lähettämällä kirjeellä. Maanomistaja on esittänyt kannanottonsa asiaan 14.10.2025. Kannanoton mukaan sähkölinjan siirto vahvistaa hyvin Natura-alueen suojelutavoitteita ja purkaminen on siksi perusteltu. Linjan ja sen tolppien purku on kuitenkin ongelmallinen alueelle levinneen haitallisen vieraslajin, jättipalsamin, vuoksi. Palsamia kasvaa linjalla johtokadun keskiosasta suojelualan länsirajalle ulottuvalla alueella, sekä erillisenä myös johtokadun itäosassa aivan vanhan tieuran lähistöllä. On hyvin todennäköistä, että sähkölinjan purun ja tolppien poiston yhteydessä jättipalsamille avautuu uusia leviämisreittejä maan pinnan rikoutumisen vuoksi sekä itse johtokadulle että ympäröiviin lehtoihin. Koska johtokadulla tapahtuvat muutokset voivat välillisesti muuttaa koko alueen luonnontilaa tai vaikuttaa epäedullisesti ainakin kasvillisuuden säilymiseen, on ratkaistava, miten tilannetta aktiivisesti seurataan myös jatkossa tulevana vuosina ja ryhdytään kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin tämän haitallisten vieraslajien poistamiseksi Natura-alueelta. Jättipalsamin torjuntaa ei voi jättää maanomistajan vastuulle.

Linjan alueelle on aiempien sähkölinjatöiden seurauksena syntynyt syviä koneuria, jotka muuttavat alueen vesitaloutta linjan lehtokorvissa, näitä uria syntyy todennäköisesti lisää linjan purun ja tolppien poiston yhtey-

dessä. Ely -keskuksen olisi syytä tutustua linjan nykytilanteeseen paikan päällä ennen linjan purkutöiden aloittamista.

POHJOIS-SAVON ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus myöntää Enerke Oy:lle luvan poiketa Lähemäen metsän luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä hakemuksen mukaisesti seuraavin ehdoin:

- sähköjohto ja pylvää puretaan talvella maan ollessa roudassa olevaa johtokatua pitkin
- pylvää voidaan katkaista ja jättää pylväiden tyvet maahan, jolloin maa- tai ei tarvitse kaivaa. Tai pylvää voidaan viedä alueelta pois kokonaan.

PERUSTELUT

Lähemäen metsän luonnonsuojelualueella on rauhoitusmääräysten mukaan kielletty mm. maa- ja kallioperän vahingoittaminen, muuttaminen ja maa-ainesten ottaminen, moottoriajoneuvolla ajaminen sekä muut toimet, jotka saattavat muuttaa alueen luonnontilaa tai vaikuttaa epäedullisesti kasvillisuuden ja eläimistön säilymiseen.

Luonnonsuojelulain 54 §:n mukaan ELY-keskus voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualueutta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

Pohjois-Savon ELY -keskus katsoo, että poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta eli lehtojen, kosteikkojen ja vanhojen metsien säilymistä luonnontilaisina ja alueen vaateliaan eliölajiston elinmahdollisuuksia. Purkaminen tapahtuu olevaa johtokäytävää pitkin talvella eikä puita tarvitse poistaa. Alueelle kuljetaan luonnonsuojelualueen ulkopuolelta vanhaa tieuraa pitkin. Alueen puusto ja kasvillisuus palautuvat alueelle vähitellen, kun johtokäytävää ei enää tarvitse pitää sähkölinjan takia avoimena. Työ tehdään talvella maan ollessa roudassa, joten jättipalsamin ei arvioida leviävän alueella linjan purkamisen seurauksena. Jättipalsamin elinolosuhteet heikkenevät, kun linjalle kasvaa vähitellen puustoa ja alue sulkeutuu. Sähköjohdon purkaminen on tarpeen yhdyskuntateknisten rakenteiden kunnostamisen kannalta.

Luonnonsuojelualue kuuluu Natura-verkoston kohteeseen Lähemäen metsä (FI0600043) luontodirektiivin mukaisena kohteena (SAC). Johtokäytävän alue on Natura -luontotyyppiltään lehtoa (edustavuus merkittävä, hyvä, erinomainen). Lehdot ovat lehtokorpia sekä keskiravinteisia tuoreita ja kosteita, osin kulttuurivaikuttaneita lehtoja. Natura-alueella esiintyy liito-oravaa, joka on luontodirektiivin liitteen II ja IV(a) laji. Lajista ei ole tehty havaintoja sähkölinjan tuntumasta. ELY -keskus katsoo, että sähkölinjan purkaminen lupaehtojen mukaisesti ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Lähemäen Natura-alueen luonnonarvoja eikä Natura-vaikutusten arviointi ole näin ollen tarpeen.

SOVELLUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelualueen perustamispäätös, Lähemäen metsä
Luonnonsuojelulaki 54 § 1 momentti
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ-, ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2024).

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on esitellyt luonnonsuojelun ylitarkastaja Anne Grönlund ja hyväksynyt johtava asiantuntija Antti Lammi.

SUORITEMAKSU

316 e

PÄÄTÖS

Hakijalle

TIEDOKSI

Kiinteistön 297-448-9-15 maanomistaja
Ympäristöministeriö
Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys ry.

Liite Pohjois-Savon ELY-keskuksen tekemään päätökseen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja oikeudenkäyntimaksu

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla. Kirjallisesti tehtävä valitus on osoitettava Itä-Suomen hallinto-oikeudelle. Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu **310euroa**, ellei valittaja tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 7-9 §:n nojalla vapaudu maksuvelvollisuudesta.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Kun kyse on saantitodistusta vastaan toimitetusta päätöksestä, tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin päätös on lähetetty postitse tavallisella kirjeellä, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä siitä, kun päätös on annettu postin välitettäväksi. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä. Valituksen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Itä-Suomen hallinto-oikeudelle. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Omalla vastuulla valituskirjelmä liitteineen voi myös lähettää postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmä ja sen liitteet

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle. Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Itä-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot

käyntiosoite	Minna Canthin katu 64, 70101 Kuopio
postiosoite	PL 1744, 70101 Kuopio
faksi	029 564 2501
sähköpostiosoite	ita-suomi.hao@oikeus.fi
puhelinvaihte	029 56 42501
aukioloaika	klo 8 - 16.15

Tämä asiakirja POSELY/1211/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/1211/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Grönlund Anne 27.10.2025 14:53

Hyväksyjä Lammi Antti 27.10.2025 14:54